

РЕШЕНИЕ

№ 274

гр. София, 16.01.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 28 състав,
в публично заседание на 21.12.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Антони Йорданов

при участието на секретаря Наталия Дринова и при участието на прокурора Тони Петрова, като разгледа дело номер **11161** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и сл. от АПК.

Образувано е по искова молба от С. А. Д., срещу Агенцията по вписванията, с която се претендира заплащане на сумата от 622,50лв., представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди, направени при оспорване на отказ, постановен от длъжностно лице по вписване на промени по партидата на дружеството.

Ответникът - Агенцията по вписванията, чрез процесуалния си представител оспорва исковата молба и моли съда да се произнесе с решение, с което да я отхвърли. Претендира разноски за юрисконсултско възнаграждение и прави възражение за прекомерност на адвокатския хонорар.

Прокурорът от Софийска градска прокуратура дава заключение за неоснователност на исковата претенция.

Съдът като обсъди доказателствата по делото, намира за установено следното от фактическа страна:

Със заявление № 20210513142709/13.05.2021. е заявено за вписване в Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел по партида на „Раундшип“ ООД, прекратяване на членството на ищеца в дружеството, въз основа на отправено три месечно предизвестие.

С отказ № 20210513142709/14.05.2021г., издаден от длъжностно лице по вписванията при Агенция по вписванията, е отказано вписване на обстоятелства, заявени по-горе. Така постановеният отказ е отменен с решение № 18 от 01.06.2021г. на Софийски градски съд, ТО, VI-16 състав, постановено по т.д.№ 931/2021г. по жалба на Агенция

по вписване е образувано ч.т.д.№ 930/2021г. по описа на Софийски апелативен съд, който с Определение № 607/04.10.2021г. е оставил жалбата без разглеждане.

В хода на настоящето производство е изискано за послужване делото на СГС, в което на л.8 се съдържа договор за правна защита и съдействие между ищеца и адв.В. Й., по който е уговорено и заплатено възнаграждение в размер на 300лв., платени в брой при подписване на договора. Приложено е и делото на САС, по което на л.35 се намира договор за правна защита и съдействие за сумата от 300лв., отново сключен между ищеца и адв.Й..

При така установената фактическа обстановка, съдът прави следните правни изводи: Искът е предявен срещу надлежен ответник по смисъла на чл. 205 АПК, тъй като длъжностното лице, постановило незаконосъобразния отказ от вписване на заявени обстоятелства в търговския регистър е от състава на Агенцията по вписванията (чл. 3, ал.1 от Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска) - юридическо лице на бюджетна издръжка към Министерството на правосъдието съгласно чл.2, ал.1 и 2 от Устройствения правилник на Агенцията по вписванията. Налице е отменен акт, от което се твърди, че произтичат вредите. Искът е основателен по следните съображения:

Съгласно чл.203 АПК, гражданите и юридическите лица могат да предявят иски за обезщетение за вреди, причинени от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица. Исковата защита е по чл.1 ал.1 от ЗОДОВ. Фактическият състав на този текст изисква наличието на следните елементи: незаконосъобразен акт, действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата или общината, при или по повод изпълнение на административна дейност, отменени по съответния ред, като в случай на незаконосъобразно действие, същото би могло да бъде констатирано и в производството по обезщетението; вреда от такъв административен акт и причинна връзка между постановения незаконосъобразен акт, действие или бездействие и настъпилите вредоносен резултат. При липсата на който и да е от тези елементи, отговорността по чл.1 ал.1 от ЗОДОВ не може да бъде реализирана.

Дейността по вписване в търговския регистър е регламентирана в чл. 22 и следващите от ЗТР като отказът от вписване подлежи на обжалване пред окръжния съд по седалището на търговеца. В чл. 28, ал.2 от ЗТР изрично е предвидено, че Агенцията отговаря за вредите, причинени на физически и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на длъжностни лица по регистрацията, по реда на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди. Следователно от една страна е налице акт, издаден в регистърно производството с охранителен характер - едностранно и безспорно, целящо да осигури съдебно съдействие на търговци за вписване на подлежащи на вписване обстоятелства и за обявяване на подлежащи на обявяване актове, а от друга страна – актът издаден в това производство законодателят е приравнил на административен, доколкото вредите от незаконосъобразността му се претендират по реда на чл.1 от ЗОДОВ. Следователно отказът от вписване в търговския регистър не е административна дейност и не се осъществява от административен орган в изпълнение на нормативно възложени му правомощия, но е приравнен на административен акт по силата на чл. 28, ал.2 от ЗТР. На основание чл. 203 от АПК исковите за обезщетения за вреди, причинени на граждани или юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица, се разглеждат по реда на

глава единадесета „Производства за обезщетения“. Следователно налице е първата предпоставка за реализиране на отговорността по ЗОДОВ: отменен по съответния ред акт, приравнен на административен акт.

Налице е и втората предпоставка – причинени на ищеца имуществени вреди. Настоящият съдебен състав възприема тезата на ищеца, че са му причинени имуществени вреди, изразяващи се в разноски за защита и процесуално представителство от адвокат, направени в съдебното производство по обжалване на постановения отказ от вписване в търговския регистър. Доказано е заплащане на адвокатско възнаграждение за изготвяне и подаване на жалба срещу цитирания отказ, отразено в приложения на л.7 от д. № 287/2018г., неоспорен от ответника договор за правна защита и съдействие, който служи и като разписка за изплащането му в брой. Поради това съдът приема същите за достоверни. Това плащане, след като е предизвикало имуществено разместване в отрицателна посока за ищеца, представлява имуществена вреда за него. В производството по разглеждане на жалбата срещу отказът от вписване по чл. 25 от ЗТР не се присъдени разноски в полза на жалбоподателя, тъй като присъждането им предполага разрешен спор по същество съгласно чл. 78 от ГПК, какъвто в случая липсва. След като липсва процесуална възможност да се упражни претенцията за разноски в това производство от лицето, се налага извод, че направените от него разноски за обжалване на незаконосъобразния отказ на Агенцията по вписванията, представляват имуществена вреда, която не му е възстановена в рамките на това производство.

Налице е и причинно следствена връзка между претърпените вреди и отмененият отказ, с оглед на което е налице и основание по чл.1 и чл. 4 от ЗОДОВ да бъде ангажирана отговорността на държавата за претърпените от ищеца имуществени вреди. Причинна връзка е налице не само когато деянието причинява непосредствено вредата, а и когато създава условията, реалната възможност от увреждане и тази реална възможност е превърната в действителност по друга причина. В случая е налице именно такава връзка. Ангажирането на адвокат за правна защита при обжалване му пред съда е израз на нормалната грижа на засегнатото лице за собствените му права и законни интереси, които то счита за накърнени, а възнаграждението за този адвокат е императивно дължимо на основание чл.36 от Закона за адвокатурата, като същото следва да се уговори именно с договор. След като ищецът има право на адвокатска защита при оспорването на издаденият отказ на ответника и същевременно дължи възнаграждение за нея, което следва да се уговори в договор, както и след като е платил дължимото, то той е разходвал средствата именно за да се защити по надлежния ред срещу незаконосъобразния отказ на ответника. Ако не беше издаден този отказ, отменен като незаконосъобразен, нямаше да съществува и съдебното му оспорване, в рамките на което лицето може да упражни както намери за необходимо и ефективно правото си на защита, включително като натовари адвокат, на когото дължи възнаграждение. В тази строго каузална връзка следва да се отчита, че договорът за правна защита не е общ и абстрактен, а е в пряка и непосредствена връзка именно и само с делото, по което е оспорен цитираният отказ на Агенцията по вписванията. Ето защо, няма как връзката между заплатения хонорар на адвоката за защита по това дело и отменения като незаконосъобразен отказ, да не е причинно-следствена. Въпреки незадължителността на осъществяваната защита по ЗТР, платените средства за нея подлежат на възстановяване, защото правото на защита, включващо и адвокатска такава, е основно право, конституционно

гарантирано - чл.56 от Конституцията на РБ, което не може да се ограничава по никакъв начин, включително и под заплахата за невъзстановяване на заплатения адвокатски хонорар, въпреки успешен изход на делото за оспорвания, ползвал същата. От приобщените т.д. № 931/2021г. по описа на СГС и ч.т.д.№ 930/2021г. на САС безспорно се установява, че при оспорване на отказа ищецът се е ползвал от упълномощен защитник, с което непротиворечиво безспорно се установява връзката между заплатеното адвокатско възнаграждение и проведените производства по посочените дела. Предвид това съдът приема, че ищецът е доказал, че настъпилите неблагоприятни последици в имуществената му сфера в размер на 600 лв., както и сумата от 22,50лв. внесена държавна такса, които са именно в резултат на обжалването на посочения отказ. Липсата на процесуална възможност да се упражни претенцията за разноси в същото производство от лицето обуславя извод, че направените разходи от него в хода на това производство, приключило с отмяна на отказа, представляват имуществена вреда, за която ответникът дължи обезщетение съгласно чл. 28, ал.2 от ЗТР.

Въз основа на горното, настоящата инстанция намира исковата претенция за основателна и доказана, поради което същата следва да се уважи.

Съгласно чл.10, ал.3 от ЗОДОВ, ако искът бъде уважен изцяло или частично, съдът осъжда ответника да заплати разноските по производството, както и да заплати на ищеца внесената държавна такса, като съдът осъжда ответника да заплати на ищеца и възнаграждение за един адвокат, ако е имал такъв, съразмерно с уважената част от иска. В случая, от ищеца са направени разноси за заплатено адвокатско възнаграждение за един адвокат в размер на 300лв., които се претендират с петитума на исковата молба и следва да бъдат уважени. Направеното възражение за неговата прекомерност се явява неоснователно, тъй като същото е в минимален размер.

По изложените съображения, Административен съд София-град, Второ отделение, 28-ми състав

РЕШИ:

ОСЪЖДА Агенцията по вписванията да заплати на С. А. Д. сумата от 622,50лв., представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди, направени при оспорване на отказ, постановен от длъжностно лице по вписване на промени по заявление № 20210513142709/13.05.2021г.

ОСЪЖДА Агенцията по вписванията да заплати на С. А. Д., с ЕГН [ЕГН], сумата в размер 300,00 лева, разноси в настоящето производство.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Препис от решението да се връчи на страните на основание чл.138 от АПК.

СЪДИЯ: